

**Varde
Kommune**

Erhvervscenteret
Bytoften 2, 6800 Varde

MILJØTILLADELSE

til
kvægbrug på
Tøndingvej 8, 6862 Tistrup

I henhold til § 10 i Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016
om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Godkendt den 30. marts 2017

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Klaudi Andresen
Direkte tlf. 7994 7413
E-mail: klan@varde.dk

VARDE KOMMUNE
Erhvervscenteret - Landbrug
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 57.232-17

Sagsnr. 17-1.447

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	4
2	BAGGRUND FOR MILJØTILLADELSE	5
2.1	DATABLAD	5
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK	5
3	TILLADELSE	6
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	6
3.2	FORUDSÆTNINGER	6
4	VILKÅR FOR TILLADELSEN	7
4.1	ÅRSPRODUKTION	7
4.2	DRIFT OG INDRETNING	7
4.3	ÆNDRINGER PÅ HUSDYRBRUGET	7
4.4	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING	7
4.5	LUGT	7
4.6	STØJ	8
4.7	STØV	9
4.8	SKADEDYR	9
4.9	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	9
4.10	AFFALD	9
4.11	LYS	9
4.12	EGENKONTROL	10
4.13	UHELD OG RISICI	10
4.14	OPHØR	10
5	KLAGEVEJLEDNING	11
6	OFFENTLIGGØRELSE	12
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	13
7.1	BELIGGENHED	13
7.2	AFSTANDSKRAV	13
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	14
7.4	DYREHOLDETS STØRRELSE FØR OG EFTER ÆNDRINGEN	14
7.5	INDRETNING	15
7.6	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	16
7.7	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING	17
7.8	GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	18
7.9	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET – AMMONIAK	18
7.10	PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG IV ARTER)	19
7.11	BEDSTE TILGÆNDELIGE TEKNIK (BAT)	20
8	NABO- / PARTSHØRING	20
9	SAMLET VURDERING	20

I Indledning

Denne miljøtilladelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en ændring af kvægholdet på Tøndingvej 8, 6862 Tistrup i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at ændring og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøtilladelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse, herunder de stillede vilkår, se afsnit 4.

Udkast til miljøtilladelse er fremlagt i nabohøring i 3 uger, hvor der har været mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøtilladelse

2.1 Datablad

Ejer:	Klaas Jakob Heringa, Mindstrupvej 11, 7300 Jelling
Ansøger:	Klaas Jakob Heringa, Mindstrupvej 11, 7300 Jelling
Kontaktperson:	Sjorerd Haarsma, Frifeltvej 6, 6870 Ølgod. Tlf. 23110306.
Husdyrbrugets navn og adresse:	Tøndingvej 8, 6862 Tistrup.
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	57300110617
CHR-nummer:	45985
CVR-nummer:	32759491
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Udkast i nabohearing:	7. marts 2017
Godkendelsesdato:	30. marts 2017

2.2 Baggrund og historik

I forbindelse med tilsyn på ejendommen den 24. november 2016 konstaterede Varde Kommune at dyreholdet på Tøndingvej 8 var ændret fra malkekøer til kvier. På den baggrund er der indsendt en ansøgning om § 10 tilladelse. G & W Hoedan Aps, Frifeltvej 6, 6870. CVR. 32887902 lejer stalden på Tøndingvej 8.

Tøndingvej 8 fik den 28. december 2009 en miljøgodkendelse. Men den blev aldrig udnyttet.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 30. januar 2017.

3 Tilladelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Tøndingvej 8, 6862 Tistrup kan ændres som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den efterfølgende miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøtilladelsen meddeles efter § 10 i ”Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug”, herefter benævnt husdyrloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne tilladelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om tilladelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne tilladelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

3.1 Beskrivelse af projektet

Ændring af kvægbrug fra malkekøer til kvier. Dyreholdet ændres fra 235,49 DE til 55,85 DE.

3.2 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen. Tilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for tilladelsen

4.1 Årsproduktion

- a. Husdyrbruget må maksimalt have et dyrehold bestående af 24 småkalve (0-6 mdr.), 83 kvier (6-27 mdr.) og 11 ammekøer (under 600 kg), hvilket svarer til 55,85 dyreenheder (DE). Årsproduktion / dyreholdet opgøres på basis af planåret (1. august til 31. juli).

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af vilkårene.
- b. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen. Med udnyttet menes at bygge og anlægsarbejde er iværksat.

4.3 Ændringer på husdyrbruget

- a. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til tilladelsen, skal anmeldes til Varde Kommune inden gennemførelsen. Varde Kommune vurderer derefter, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

4.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Gyllebeholderne skal jævnligt, og mindst én gang årligt, visuelt kontrolleres for skader og brud, herunder kabelbrud. Evt. brud eller skader skal straks udbedres.
- b. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener søges begrænset mest muligt.
- c. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.
- d. I forbindelse med påfyldning af gylle fra gyllebeholdere må der ikke spildes gylle således, at der er fare for forurening af grund- eller overfladevand - herunder vandløb eller søer.

4.5 Lugt

- a. Hele anlægget og dets omgivelser skal renholdes således, at luft- og lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan

maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.6 Støj

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen, må ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone og uden for husdyrbrugets skel, ikke overskride de anførte værdier i 1,5 meters højde over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 – 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 – 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 – 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 – 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor ejendommen f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling – ekstern støj".

- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.7 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

4.8 Skadedyr

- a. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Århus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.9 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand eller vandløb.
- b. Opbevaring af diesel /fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, på varig og stabil bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

4.10 Affald

- a. Animalsk affald og døde dyr skal fjernes fra ejendommen inden der opstår kadaverøse forandringer, der kan give anledning til lugtgener eller andre uhygiejniske forhold. Affaldet skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt.
- b. Erhvervsaffald skal kildesorteres og skal håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald
- c. Klinisk risikoaffald er omfattet af Varde Kommune Regulativ for Erhvervsaffald. Medicinrester og tom medicinemballage (f.eks. flasker) skal leveres retur til dyrlæge, apotek eller anden godkendt modtager. Klinisk affald (sprøjter, kanyler og andre skarpe genstande) skal afhentes/ afleveres til godkendt modtager efter behov, dog mindst 1 gang årligt.
- d. Forbrændingseget affald og deponi affald skal håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald.
- e. Genanvendeligt erhvervsaffald skal håndteres og bortskaffes efter den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

4.11 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for ejendommens eget areal.

4.12 Egenkontrol

- a. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.

4.13 Uheld og Risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening eller indebære fare herfor, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.14 Ophør

- a. Ved ophør af driften skal tilsynsmyndigheden orienteres.
- b. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, alle opbevaringsanlæg tømmes og rengøres og ejendommen skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Miljøtilladelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over miljøtilladelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk.

Din klage skal være modtaget af Miljø- og Fødevareklagenævnet senest den 27. april 2017 (4 uger efter offentliggørelsen).

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nmkn@naevneneshus.dk eller tlf. 72405600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Miljøtilladelsen bliver offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside: Digital Miljø Administration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser" fra 30. marts til den 27. april 2017.

På Varde Kommunes vegne den 30. marts 2017

Klaudi Andresen

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dнварde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Tøndingvej 8, 6862 Tistrup, 1,3 km øst for Tistrup, der også er nærmeste samlede bebyggelse. Nærmeste byzone er Tistrup, som ligger 1,1 km øst for husdyrbruget.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt, Tøndingvej 10, der beliggende ca. 135 m fra Tøndingvej 8, se figur 1.

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til nærmeste nabo.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i husdyrloven er overholdt, da husdyrbruget ikke er beliggende:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller

- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Alle afstandskrav i henhold til husdyrlovens § 8 er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2013 samt fredninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Landbrugslandskaber
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Skovrejsningsområde
- Egnede område til store husdyrbrug
-

Af Kommuneplan 2013 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Tilladelse til om- eller nybyggeri i **det åbne land** (Landzone) kan ledsages af vilkår, som sikrer, at byggeriet udformes, så de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier ikke påvirkes utilsigtet.

I åbne **landbrugslandskaber** skal store tekniske anlæg, herunder store husdyrbrug med mere end 500 dyreenheder tilpasses landskabets karakter.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **skovrejsningsinteresser** har skovrejsning høj prioritet.

Områder til placering af store husdyrbrug skal friholdes for udvikling, der er i modstrid med etablering af store landbrugsbygninger og –anlæg.

Husdyrhold og drift

7.4 Dyreholdets størrelse før og efter ændringen

I tabel I ses antal dyr før og efter ændringen.

Dyreart	Før udvidelsen		Efter udvidelsen	
	Antal	DE	Antal	DE
Tyrekalve, tung race (0-6 mdr.)	80	9,41		-
Kvier, tung race (6-27 mdr.)			83	41,50
Småkalve, tung race (0-6 mdr.)	148	40,00	24	6,49
Malkeko, tung race	145	193,52		
Ammekøer (under 600 kg)			11	7,86
I alt		235,49		55,85

Tabel 1: Antal dyr før og efter ændring.

Dyreholdet i nudrift er godkendt i VVM-screening fra 2004.

Varde Kommune vurderer at dyreholdet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.5 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 2.

Figur 2. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Bygning 1

Eksisterende løsdriftstald. Etableret i 1996. Indrettet som sengestald med spalter.

Bygning 2

Eksisterende stald. Etableret i 1988 Indrettet som sengestald med spalter.

Bygning 3

Eksisterende stald. Dybstrøelse.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles et generelt vilkår om at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse.

7.6 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Varde Kommune har beregnet den årlige produktion af flydende husdyrgødning til 766 m³, og den årlige produktion af dybstrøelse forventes at blive 45 m³.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af ensilagesaft, møddingsvand, vaskevand mv. Produktionen af husdyrgødning efter ændringen fremgår af tabel 2.

Husdyrgødning	Ansøgt (m ³)
Gylle	534
Ekstra tilløb	232
Flydende husdyrgødning i alt	766
Fast husdyrgødning i alt	45

Tabel 2. Årlig produktion af husdyrgødning efter ændringen.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

Varde Kommune vurderer at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på Tøndingvej 8.

Opbevaringsanlæg	Ansøgt (m ³)	Byggeår / 10 års beholderkontrol
Gylletank 1	1.168	1985/2008
Gylletank 2	2.058	2001/2012
I alt	3.226	

Tabel 3. Husdyrbrugets opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på møddingsplads og som kompost i markstak.

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens ”Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning gælder følgende for opbevaring af kompost i markstak:

Dybstrøelse skal som hovedregel opbevares i en mødding med fast bund og afløb.

Dybstrøelse må dog, når den er kompostlignende og har et tørstofindhold på mindst 30 %, oplagres i marken. Dybstrøelse, der har ligget i en stald i 3-4 måneder, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Markstakke med kompost skal opfylde de samme afstandskrav, som gælder for stalde, møddingspladser m.v. se afsnit 7.2.

En markstak må højst ligge samme sted i 12 måneder, og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Der skal føres årlige optegnelser med oplysninger om oplagringsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.

En markstak må ikke placeres på arealer, som skråner mod vandløb og søer, og må ikke placeres nærmere end 15 m fra dræn.

En markstak skal overdækkes umiddelbart efter udlægning, og skal til enhver tid holdes fuldstændig overdækket med kompostdug eller andet lufttæt materiale. Eneste undtagelse er en midlertidig opbevaring i maksimalt en uge i forbindelse med udspreddning.

Fast gødning, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Varde Kommune kræver overholdelse af de lovpligtige afstandskrav, og henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.7 Ensilage- og foderopbevaring

I henhold til lovgivningen må ikke saftagivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6. Stakkene bør placeres på skiftende lokaliteter år efter år.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke med ensilage placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

På baggrund af besøg på ejendommen vurderer Varde Kommune ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.8 Gener fra husdyrbrugets anlæg

Varde Kommune vurderer, at tilladelsen ikke medfører væsentlige lugt, støj, støv, lys, lugt og støjgener for omgivelserne, ligesom Varde Kommune ikke vurderer at der vil opstå væsentlige gener som følge af skadedyr og døde dyr.

7.9 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget – ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udslip af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Varde Kommune har i husdyrgødkendelse.dk beregnet ammoniakfordampningen fra Tøndingvej 8. Den viser at ammoniakfordampningen fra nudriften er 2.851,88 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 334,51 kg kvælstof pr. år. Det ansøgte projekt medfører således et fald i ammoniakfordampningen på 2.517,37 kg kvælstof pr. år. Se figur 3.

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniak-tab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniak-tab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniak-tab fra stald og lager (kgN/år)
Bygning 13	KvSm01	418,20	418,52	-0,32	-0,08%	0,00	0,00	-332,66	751,18
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvTk01	97,54	97,86	-0,32	-0,32%	0,00	0,00	-78,39	176,25
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvSm01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		67,82	67,87	-0,05	-0,08%	0,00	0,00	0,00	67,87
Bygning 15	KvMa08	500,08	623,79	-123,71	-24,74%	0,00	0,00	0,00	623,79
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvKs08	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		253,91	316,82	-62,91	-24,78%	51,21	-1,02	0,00	266,64
	KvAm14	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00		0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	
Bygning 14 (bestående af løsdriftsstald)	KvMa08	1042,72	1300,66	-257,94	-24,74%	0,00	0,00	0,00	1300,66
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvKs08	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvKs08	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	
Sum	Nudrift	2058,54	2440,83	-382,29		0,00	0,00	-411,05	2851,88
	Ansøgt	321,73	384,69	-62,96		51,21	-1,02	0,00	334,51

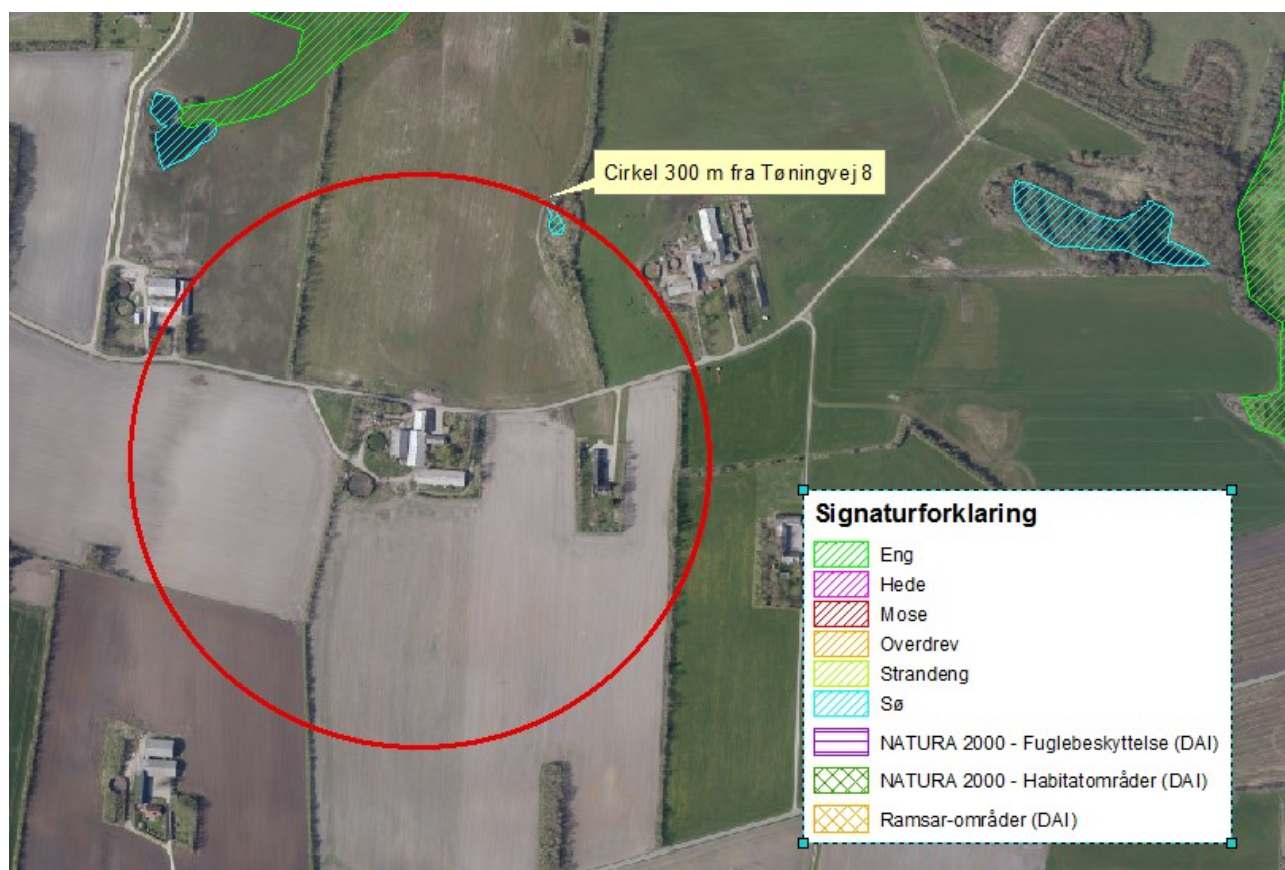
Figur 3. Beregninger i husdyrgødkendelse.dk

300 m nordøst for Tøndingvej 8 ligger en sø, der er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens §3.

Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt på søerne. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, dels næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 300 m fra Tøndingvej 8 findes ingen:

- Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)
- Kategori-1, 2 eller 3 natur
- Arealer beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Se figur 4.

Figur 4. Natur indenfor 300 m fra Tøndingvej 8

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at ændringen af dyreholdet ikke vil påvirke Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000), kategori-1, 2 eller 3 natur eller arealer beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at ændringen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.10 Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

I henhold til § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudedede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen/ændringen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 3 km sydvest for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen/ændringen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

7.1.1 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I henhold til husdyrlovens § 19 skal kommunalbestyrelsen ved vurdering af en ansøgning om tilladelse efter § 10 sikre sig, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Med begrebet "bedst tilgængelig teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Når det gælder BAT i forhold til § 10 miljøtilladelser - på nær mink - er det Miljøstyrelsens vurdering (FAQ 57), at den generelle miljøregulering med krav til staldindretning, udbringning af husdyrgødning osv. jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen, normalt vil være tilstrækkeligt.

Jævnfør ansøgers oplysninger og Varde Kommunes vurdering, lever ansøger op til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Derfor vurderer Varde kommune at husdyrbruget overholder den gældende lovgivning på området og dermed lever op til lovgivningens krav om BAT.

8 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og ejer sendt til høring hos Tøndingvej 10, 6862 Tistrup i perioden fra den 7. marts til den 28. marts 2017.

I forbindelse med nabo- / partshøringen er der ingen bemærkninger kommet.

9 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøtilladelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

- Ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.
- Ændring og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.